

"מידע הוא כמו לחם בשבילי": מקומם של אמצעי תקשורת בחייהם של פליטים ומבקשי מקלט בישראל

נועם תירוש ועמית שכטר

תקציר

ראיונות, סיורים באתרים שונים ותצפיות משמשים לתיאור צורכי המידע של קהילת הפליטים ומבקשי המקלט בישראל, תוך שימוש בתפיסה של טיילור (Taylor, 1991) לזיהוי "סביבות שימוש במידע", שרכיביה הם בני-אדם, מסגרותיהם, בעיותיהם והפתרונות שהם מוצאים להן. ניתוח מפורט של הממצאים ומיסגורם במרכיבי המודל מאפשרים ליצור מסגרת להטבת מצבם של הפליטים בכל הקשור לצורכי המידע שלהם. המחקר זיהה כי מבקשי המקלט והפליטים בישראל יצרו לעצמם סביבת תקשורת המבוססת על זיהויים העצמי כ"אחרים". מבקשי המקלט והפליטים יצרו מעגלים אישיים וטכנולוגיים על מנת לענות על צורכי המידע שלהם. הצרכים התחלקו באופן כללי לשלושה סוגים: אישיים, מבניים ומרחביים. במרחב הציבורי הקימו מבקשי המקלט והפליטים עבור עצמם בתי "קפה-אינטרנט", סניף "דואר" משלהם, ואמצעי תקשורת משל עצמם. במרחב הפרטי הם רכשו אמצעי תקשורת אלקטרוניים העונים על רבים מצרכיהם. אנו מסכמים בכך שמאחר והפליטים ממוקמים בתחתית הסולם החברתי, מתן מענה לצרכי המידע שלהם צריך להיות בראש סדר העדיפויות של החברה המארחת.